

Referat - Møte om FoU-Prosjekt for Snøhetta/Dovre-Rondane, Hjerkin 16.12.2008

Hva er de viktigste problemstillingene som bør omfattes?

Det var enighet i møtet om at det er viktig å ha fokus på å gi svar på Stortingets føringer knyttet til Snøhettaområdet. Dette kan også ses som en oppfølging av Villrein og samfunnsrapporten. Det er viktig at det blir forskning både på villrein og menneskelig bruk av området, og at det kommer tydelig fram at skytefeltet er en sentral del i prosjektet, jf merknadene fra Stortinget.

Det ble pekt på at restaureringsaspektet er av stor betydning i prosjektet, og at dette gir mulighet til å øke villreinens leveområde, i motsetning til den nedbygging av leveområdene som vi har opplevd.

Lokal tilhørighet er viktig, og det er en selvfølge at lokale ressurser får delta i det kommende arbeidet – arbeidsgrupper etc. Det ble vist til noen negative erfaringer fra et tidligere prosjekt i Rondane (UiO). Lokal medvirkning må innlemmes i hele prosessen, både i det administrative arbeidet og i feltarbeidet.

Kompetansen innen villrein faglige spørsmål er god, men det ble uttrykt bekymring for mangelen på kunnskap innen friluftsliv og næringsutvikling. Alle må bidra for å utvikle denne kunnskapen slik at det blir en balanse. Scenariotenkning kan være et hensiktsmessig verktøy for å legge strategier for forvaltningen av området.

Det er viktig at resultatene fra prosjektet gjøres tilgjengelig for deltagerne, og at tiltak settes i verk der det er behov i etterkant. Det er også ønskelig å måle effektene etter gjennomføring av avbøtende tiltak.

Lov om offentlig anskaffelse – hvordan stiller prosjektet seg til dette i forhold til hvilke forskningsinstitusjoner som blir deltagende?

Direktoratet for naturforvaltning (DN) opplyste at ingen så langt er tildelt noe prosjekt, men at det er holdt løpende kontakt med institusjoner som har kunnskap innen feltet. Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Senter for bygdeforskning har bred og relevant kompetanse og er invitert i møtet for å dele sine erfaringer fra lignende prosjekter. Videre framgangsmåte vil avhenge av hvordan prosjektet blir organisert, der det kan tenkes ulike modeller.

Bør vi satse på et utvidet regionalt prosjekt?

I Knutshø ser man redusert produksjon og vekt i villreinbestanden. Derfor er dette interessant å få belyst i det komplekse bildet med blant annet forstyrrelser som eksisterer i området.

Det var bred enighet om at Knutshø, Rondane og Sølnekletten må innlemmes i prosjektet. For Rondane sin del blir dette fremhevet med bakgrunn i utfordringer knyttet til trekkvegene nord-sør og øst-vest.

Det ble framholdt at rettighetshaverne er like opptatt av arealforvaltning som bestandsforvaltning. Med bakgrunn i dette er det stort behov for økt kunnskap knyttet til påvirkning av villreinen. Det er også uløste problemer i Rondane i forbindelse med forvaltningsplanen, noe som underbygger økt kunnskapsbehov.

Det er ønskelig med et regionalt perspektiv slik at det dekker hele den foreslåtte Europeiske villreinregionen. Området representerer også det man antar er et tidligere sammenhengende leveområde, noe som underbygges gjennom de store fangstanleggene i områdene.

Det finnes store variasjoner i kunnskapsnivået i denne regionen, og det er mange spesifikke lokale spørsmål som trenger svar. Prosjektet kan utvides geografisk etter hvert, men det er viktig at alle aktørene bidrar fra starten.

Randområder som ikke er innlemmet i verneområder bør med i denne sammenhengen med tanke på arealbruk og forvaltning.

Det er viktig at man ser begrensningene i GPS-metodikken, og at det også benyttes andre metoder og andre fagmiljø, slik som i forhold til menneskelig bruk av området. Samtidig vil GPS-merking gi kunnskap om villreins arealbruk i tider av året som vi ellers ikke har data for.

Veien videre?

Det var enighet om at villreinsenteret bør få en sentral rolle i det videre arbeidet med prosjektet. Norsk Villreinsenter Nord kan fungere som sekretariat for prosjektet. I tillegg ble det uttrykt ønske fra Dovrefjellrådet, kommuner, villreinutvalg og villreinnemnder om at de involveres i det videre arbeidet med utformingen av prosjektet.

Flere kommuner, villreinnemnder og villreinutvalg, samt flere store aktører i området, har gitt positive signaler når det gjelder finansiering av prosjektet. Det må finnes en bredde i finansieringskildene slik at man sikrer seg en bredde i den faglige tilnærmingen i prosjektet.

Flere i møtet pekte på at reiselivet og store utbyggere i området bør bidra i finansieringen. Dette ble begrunnet med at disse aktørene er viktige i området og vil ha nytte av resultatene som prosjektet vil gi.

Det vil være klare stordriftsfordeler ved å kjøre et regionalt prosjekt. Det er viktig at de andre områdene i regionen deltar fra starten av. Den øremerka bevilgningen av prosjektet over statsbudsjettet er med bakgrunn i Snøhettaområdet, men det må arbeides med ytterligere finansiering for å dekke et regionalt prosjekt.

Oppsummering.

Møtet stilte seg positivt til en regional utvidelse av prosjektet, samtidig som det må holdes fokus på å oppfylle føringene fra Stortinget. Bruk/vern, friluftsliv, næringsutvikling og reiseliv skal innlemmes i prosjektet.

Det var tilslutning til at det arbeides med å iverksette merking av villrein med GPS-sendere i løpet av vinteren 2009 i Snøhetta. I tillegg arbeides det med å skaffe ytterligere finansiering med tanke på regional utvidelse.

Brukermedvirkning skal være en sentral del av prosjektet, og det må arbeides videre med den konkrete organisering og gjennomføring.

Referent: Norsk Villreinsenter Nord, 19.12.08.